Gemeente Bergen op Zoom

RVB24-0078

Voorlegger Raadsvoorstel

Onderwerp	:	Financiële uitkomsten Septembercirculaire 2024
Nummer voorstel	:	RVB24-0078
Datum voorstel	:	22-10-2024
Portefeuillehouder(s)	:	Dhr. J.A.A. Pals
Contactpersoon	:	Mevrouw J.H.C.M. Wouts
Afdeling	:	Financiën en Control
Contactpersoon Email	:	J.Wouts@bergenopzoom.nl
Programmanummer en -naam	:	1. Besturen, Samenwerken en Veiligheid

Voorstel:

1. Het positieve effect van de Septembercirculaire 2024, van € 1.758.000, toe te voegen aan het begrotingssaldo 2024.

2. De positieve effecten voor de jaren 2025 en volgende toe te voegen aan het begrotingssaldo van de betreffende jaren, zoals onderstaand weergegeven:

2025	€	1.109.000
2026	€	1.149.000
2027	€	1.168.000
2028	€	1.166.000

3. Voor de taakmutaties uit de Septembercirculaire 2024 met effect op onze gemeentelijke lasten het budget toe te voegen aan de betreffende begrotingsposten.

4. De 8e begrotingswijziging 2024 en de 1e begrotingswijziging 2025 vast te stellen.

Type voorstel:

- ☑ Kaderstellend
- ☐ Controlerend
- ☐ Rest

Zijn in het voorstel één of meer van de volgende aspecten van toepassing?

	Ja	Nee
Zijn doelen en/of effecten beschreven	☐	☑
Financiële consequenties	☑	☐
Gevolgen voor de schuldenlast	☐	☑
Inspraakverordening van toepassing	☐	☑

Communicatieparagraaf:

De Septembercirculaire 2024 is op Prinsjesdag gepubliceerd. Dit was te laat om de gevolgen nog mee te nemen in het 2e Concernbericht 2024 en de Begroting 2025-2028.

In het Beleidskader 2025 was reeds aangegeven dat de financiële gevolgen van de Septembercirculaire door middel van een afzonderlijk raadsvoorstel aan de gemeenteraad zouden worden voorgelegd.

Samenvatting:

In de Septembercirculaire staat de ontwikkeling van de Algemene Uitkering opgenomen, die de gemeente van het Rijk ontvangt voor de uitvoering van de gemeentelijke taken.

Het positieve effect van de Septembercirculaire voor 2024, van € 1.758.000, wordt toegevoegd aan het begrotingssaldo 2024. Hierdoor komt het begrotingssaldo voor 2024 uit op een positief saldo van € 4.413.000. De Algemene Uitkering voor onze gemeente neemt voor de jaren 2025 en volgende toe. Dit voordeel komt ten goede aan het begrotingsresultaat van de betreffende jaren.

Bijlagen: (geef aan of een bijlage is bijgevoegd of ter inzage is gelegd; benoem en nummer deze bijlagen)

Bijlage nr.	Omschrijving	Bijgevoegd/Ter inzage
1	Begrotingswijziging nr. 8e - 2024	
2	Begrotingswijziging nr. 1 - 2025	

Gemeente Bergen op Zoom

RVB24-0078

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering	:	19 december 2024
Nummer	:	RVB24-0078
Onderwerp	:	Financiële uitkomsten Septembercirculaire 2024

Aan de gemeenteraad,

Voorstel

1. Het positieve effect van de Septembercirculaire 2024, van € 1.758.000, toe te voegen aan het begrotingssaldo 2024.

2. De positieve effecten voor de jaren 2025 en volgende toe te voegen aan het begrotingssaldo van de betreffende jaren, zoals onderstaand weergegeven:

2025	€	1.109.000
2026	€	1.149.000
2027	€	1.168.000
2028	€	1.166.000

3. Voor de taakmutaties uit de Septembercirculaire 2024 met effect op onze gemeentelijke lasten het budget toe te voegen aan de betreffende begrotingsposten.

4. De 8e begrotingswijziging 2024 en de 1e begrotingswijziging 2025 vast te stellen.

Inleiding

Dit voorstel geeft inzicht in de financiële uitkomst voor de gemeente Bergen op Zoom van de Septembercirculaire 2024 en de gevolgen voor de Begroting 2024 en de Begroting 2025-2028.

Bij het Beleidskader 2025 is aangegeven dat de Septembercirculaire niet meer in de Begroting 2025-2028 verwerkt kon worden en dat hiervoor een apart raadsvoorstel aan de raad wordt aangeboden. In dit raadsvoorstel zijn ook de consequenties van de Algemene Uitkering voor het begrotingsjaar 2024 meegenomen.

Recent is bekend geworden dat de minister van Financiën een toezegging heeft gedaan dat in de Decembercirculaire 2024 een correctie wordt opgenomen vanwege de bijstelling van het volume-accres. Voor de gemeente betekent dit een hogere Algemene Uitkering oplopend van € 200.000 in 2025 tot een bedrag van € 800.000 in 2028. Deze mutatie is in dit voorstel niet opgenomen, maar zal, zoals gebruikelijk, worden verwerkt bij de actualisatie van het financieel beeld zodra de decembercirculaire is verschenen.

Beoogd maatschappelijk effect/doelstelling

De uitkomsten van de (financiële) effecten te verwerken in de begroting 2024 en de begroting 2025.

Uitwerking voorstel

In de tabel hieronder worden de financiële effecten van de Septembercirculaire weergegeven:

Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027	2028
Volumeontwikkeling	856	1.072	691	421	303
Ontwikkeling uitkeringsbasis	-99	-623	-489	-494	-622
BTW-compensatiefonds	832				
Loon- en prijsontwikkeling		736	684	679	685
Indexatie Wmo demografie			328	653	978
Ontvangen voor taakmutaties	1.222	482	567	409	428
Benodigd voor taakmutaties	-1.222	-482	-567	-409	-428
Overige kleine mutaties	169	-76	-65	-91	-178
Totaal	1.758	1.109	1.149	1.168	1.166

Hieronder wordt op de verschillende mutaties nader ingegaan:

Volumeontwikkeling.

Het volumedeel heeft betrekking op ontwikkelingen van de Algemene Uitkering waardoor de omvang van de Algemene Uitkering wijzigt. Om de Algemene Uitkering stabieler te maken heeft het kabinet ervoor gekozen om de omvang van de Algemene Uitkering te koppelen aan de groei van het bruto binnenlands product (BBP). De toename van de Algemene Uitkering als gevolg van de loon- en prijsbijstelling valt niet onder het volumedeel maar is apart opgenomen bij loon- en prijsontwikkeling.

In de Septembercirculaire heeft het Rijk de groei van de Algemene Uitkering voor de jaren 2024-2028 verwerkt. Dit leidt ertoe dat de Algemene Uitkering toeneemt. Dit wordt veroorzaakt door de positieve correctie van de BBP-factor en de hoeveelheidsverschillen in diverse maatstaven. De aanpassing op basis van de hogere WOZ-waarde leidt tot een negatieve bijstelling. In de tabel is het saldo opgenomen van de diverse mutaties.

Ontwikkeling uitkeringsbasis.

De Algemene Uitkering wordt verdeeld op basis van 50 verdeelmaatstaven, zoals het aantal inwoners, aantal woningen, omvang OZB-maatstaf e.d.). De verdeelmaatstaven worden vermenigvuldigd met een bedrag per eenheid (verdeelmaatstaf). In de Septembercirculaire zijn de aantallen van de verdeelmaatstaven geactualiseerd.

BTW-compensatiefonds (BCF).

Het BTW-compensatiefonds (BCF) is opgericht om BTW weg te nemen als factor in de afweging van gemeenten tussen uitbesteden en inbesteden (uitvoering door de eigen organisatie). Gemeenten kunnen betaalde BTW terugvragen bij het BCF. Het fonds is gevuld door een bedrag uit de Algemene Uitkering te halen.

Het BCF bedraagt € 4,3 miljard voor gemeenten in 2024. Als de gezamenlijke declaraties onder het plafond blijven wordt het verschil terug in de Algemene Uitkering gestort. In de Septembercirculaire wordt aangegeven

wat de verwachte onderschrijding is. Op basis van de Septembercirculaire komt de onderschrijding voor onze gemeente € 832.000 gunstiger uit dan de reeds verwerkte onderschrijding van € 1.000.000. Het voordeel van € 832.000 hebben we alleen in 2024.

Loon- en prijsontwikkeling.

In de Septembercirculaire zijn de indexcijfers die de hoogte van de loon- en prijsontwikkeling bepalen bijgesteld op basis van de cijfers van het BBP.

Indexatie Wmo demografie

Met de VNG is afgesproken dat in de toekomst (een nader te bepalen deel van) de Wmo niet langer via de Algemene Uitkering van het Gemeentefonds gaat, maar via een aparte financiëring. Afhankelijk van de gekozen bekostigingsvorm wordt een passende geobjectiveerde indexering onderzocht die ook rekening houdt met de kostenontwikkeling en demografische vergrijzing. Vooruitlopend op de uitwerking is bij de Voorjaarsnota 2024 op de Aanvullende post een jaarlijkse oplopende tranche gereserveerd. Vooruitlopend hierop is op basis van de landelijke cijfers voor de demografische ontwikkeling en de verwachte effecten hiervan op het beroep dat op Wmo-voorzieningen wordt gedaan een verhoging van de Algemene Uitkering toegepast voor de jaren 2026-2028. Het bedrag voor de gemeente bedraagt voor 2026 € 328.000, 2027 € 653.000 en voor 2028 € 978.000. Bij het opstellen van de begroting 2025 – 2028 is nadrukkelijk stil gestaan bij de ontwikkeling van de populatie. Voor Wmo zijn de begrotingscijfers vastgesteld met inachtneming van de mogelijke effecten van de demografische ontwikkeling in de gemeente. In de risicoparagraaf van de begroting is dit onderwerp eveneens opgenomen.

Taakmutaties.

Een taakmutatie betreft een toevoeging van budget vanwege het overdragen van een taak aan gemeenten. In de Septembercirculaire zijn negen taakmutaties opgenomen. Dit betekent dat naast de verhoging van de Algemene Uitkering, ook de lasten in de begroting verhoogd worden (per saldo 0).

De belangrijkste taakmutaties zijn:

Beschermd Wonen
De omvang van de Integratie Uitkering Beschermd wonen stijgt als gevolg van de toekenning van de volume-indexatie voor het jaar 2025 (€ 14,2 miljoen per jaar). Dit bedrag is over de centrumgemeenten verdeeld naar rato van de huidige verdeling van deze uitkering. De mutatie in de Septembercirculaire bedraagt voor 2025 € 4,3 miljoen. Rekening was gehouden met een bedrag van ruim € 4,2 miljoen. De mutatie bedraagt € 95.000. Voor de jaren 2026 – 2028 wordt rekening gehouden met een bedrag van € 86.000. Voor het begrotingsjaar 2024 is in de Septembercirculaire een verlaging van het bedrag met € 2,9 miljoen opgenomen als gevolg van de afrekening over het jaar 2023. In de begroting was rekening gehouden met een verlaging van € 4,2 miljoen. De mutatie bedraagt € 1,2 miljoen.

Bibliotheken

In de periode 2023-2024 konden gemeenten een specifieke uitkering ontvangen voor het versterken van het lokale bibliotheekstelsel. Daarna zal een wettelijke zorgplicht voor gemeenten worden ingevoerd ten aanzien van

de openbare bibliotheek. Voor het uitvoeren van deze taak zullen gemeenten een structurele bijdrage via het gemeentefonds ontvangen. In de periode tussen de specifieke uitkering en de invoering van de wettelijke zorgplicht ontvangen de gemeenten een Decentralisatie Uitkering om zich op de periode van de zorgplicht te kunnen voorbereiden. Hiervoor is in 2025 en 2026 in totaal een bedrag van € 59,3 miljoen beschikbaar. Dit bedrag wordt over alle gemeenten verdeeld op basis van een bedrag van € 2,95 per inwoner. Voor kleinere gemeenten waar het bedrag per inwoner leidt tot een bedrag lager dan € 100.000 wordt de uitkering aangevuld tot € 100.000. Voor de gemeente is dit een verhoging van de Algemene Uitkering met € 206.000 voor de jaren 2025 en 2026.

Besparingsverlies Jeugd

Het kabinet-Rutte IV had besloten om te besparen op jeugdzorg. Deze besparing (oplopend tot € 511 miljoen in 2027) was in mindering gebracht op de middelen voor jeugdzorg op de aanvullende post van het ministerie van Financiën. Het nieuwe kabinet-Schoof kiest ervoor om deze besparing te laten vervallen. Het gaat om € 500 miljoen in 2026 en € 511 miljoen vanaf 2027. In de meicirculaire 2024 is reeds gemeld dat de besparing van € 500 miljoen voor 2025 nog niet gerealiseerd kon worden en dat daarom voor 2025 een bedrag van € 500 miljoen is toegevoegd aan de Algemene Uitkering van het gemeentefonds. Op basis hiervan wordt de Algemene Uitkering voor de gemeente structureel verhoogd. Voor de jaren 2026 – 2028 betekent dit voor de gemeente een verhoging van € 2,1 miljoen. Op basis van de eerdere informatie was reeds rekening gehouden met een bedrag van € 2 miljoen. De mutatie betreft hierdoor € 131.000.

Participatie

Het Rijk compenseert gemeenten via de Integratie Uitkering Participatie (IU Participatie) vanaf 2025 voor de afschaffing van het lage-inkomensvoordeel (LIV) in de sociale werkvoorziening. Voor het jaar 2025 wordt bij deze Septembercirculaire in totaal € 19,8 miljoen toegevoegd aan de IU Participatie. Aangezien het een bedrag per plek betreft, loopt de compensatie voor de Wsw na 2025 af met de afbouw van de Wsw (€ 13,4 miljoen in 2025, teruglopend naar € 0 vanaf 2048). De compensatie voor beschut werk loopt op met het landelijk aantal plekken in de ministeriële regeling (€ 6,4 miljoen in 2025, oplopend naar € 16,8 miljoen vanaf 2048). De mutatie voor de gemeente bedraagt € 109.000 voor de jaren 2025 – 2028.

Consequenties van het voorstel

Ontwikkeling begrotingssaldo	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
2e Concernbericht 2024	2.655				
Begroting 2025 - 2028		1.042	-5.869	-5.848	-6.511
Effecten Septembercirculaire 2024	1.758	1.109	1.149	1.168	1.166
Actueel begrotingssaldo	4.413	2.151	-4.720	-4.680	-5.345

.

Duurzaamheid

De Septembercirculaire 2024, gepubliceerd door het Rijk, geeft vooral inzicht in de financiële effecten van de Algemene Uitkering die gemeenten ontvangen en bevat geen specifieke duurzaamheid aspecten.

Risico paragraaf

Geïdentificeerde risico's

Risico-onderdelen	NvT	Laag	Neutraal	Hoog
1. Realiseren maatschappelijke effecten		X		
2. Politiek-bestuurlijk en draagvlak		X		
3. Imago gemeente		X		
4. Algemene en externe omgeving		X		
5. Veiligheid		X		
6. Financiën			X	
7. Juridisch		X		
8. Planning		X		
9. Kwaliteit uitvoering		X		
10. Capaciteit organisatie en samenwerking partners		X		

Alternatieven

De doorrekening van de Septembercirculaire 2024 is vooral technisch van aard en niet beïnvloedbaar.

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,

De secretaris,

mr. drs. ing. M. van Vliet

De burgemeester,

drs. M. Mulder MSc.

Gemeente Bergen op Zoom

RVB24-0078

Raadsvoorstel

De raad van de gemeente Bergen op Zoom;

gezien het voorstel van het college van 22 oktober 2024, nr. RVB24-0078;

BESLUIT:

1. Het positieve effect van de Septembercirculaire 2024, van € 1.758.000, toe te voegen aan het begrotingssaldo 2024.

2. De positieve effecten voor de jaren 2025 en volgende toe te voegen aan het begrotingssaldo van de betreffende jaren, zoals onderstaand weergegeven:

2025	€	1.109.000
2026	€	1.149.000
2027	€	1.168.000
2028	€	1.166.000

3. Voor de taakmutaties uit de Septembercirculaire 2024 met effect op onze gemeentelijke lasten het budget toe te voegen aan de betreffende begrotingsposten.

4. De 8e begrotingswijziging 2024 en de 1e begrotingswijziging 2025 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 19 december 2024

De griffier,

drs. E.P.M. van der Meer

De voorzitter,

drs. M. Mulder MSc.